

Odpowiedź na interpelację nr 18852

w sprawie istniejącego proceduru rejestracji pojazdów przez obywateli Polski wraz z obywatelami Ukrainy na terenie woj. podkarpackiego

Odpowiadający: podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Marek Chodkiewicz

Warszawa, 09-04-2018

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 18852 posła Andrzeja Matusiewicza w sprawie istniejącego proceduru rejestracji pojazdów przez obywateli Polski wraz z obywatelami Ukrainy na terenie województwa podkarpackiego, przekazuję poniższe wyjaśnienia.

W kwestiach związanych z pytaniami nr 1 oraz 2 z przedmiotowej interpelacji informuję, że sprawy rejestracji pojazdów regulują przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym. Przepisy tej ustawy nie mają wpływu na kształtowanie się prawa własności w stosunku do pojazdów zarejestrowanych – kwestie związane z nabywaniem i zbywaniem prawa własności reguluje ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny.

Zgodnie z ww. ustawą - Prawo o ruchu drogowym do rejestracji pojazdu wymagany jest dowód własności pojazdu. W procesie rejestracji pojazdów nie ma podstaw do kwestionowania dowodu własności pojazdu, jeżeli zachowane zostały warunki wynikające z kodeksu cywilnego. Nie ma też podstaw do kwestionowania prawa właściciela (współwłaściciela) do zbycia swojej własności. Stosownie do art. 64 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności.

W związku z powyższym w mojej ocenie nie znajduje uzasadnienia ustawowe ograniczenie liczby rejestracji pojazdów przez jednego właściciela/współwłaściciela i Ministerstwo Infrastruktury nie planuje zmiany przepisów z zakresu rejestracji pojazdów w kontekście przedstawionej sprawy. Przepisy te nie mogą regulować kwestii zastrzeżonych dla przepisów kodeksu cywilnego czy przepisów podatkowych.

Nie można wykluczyć, że stosownie do treści interpelacji liczne przypadki rejestracji w strefie przygranicznej pojazdów stanowiących współwłasność obywateli polskich i ukraińskich mogą być związane z unikaniem przez obywateli Ukrainy wysokich opłat obowiązujących w ich kraju na importowane pojazdy. Możliwe jest też, że kwestie współwłasności występują w większym nasileniu przede wszystkim w obszarach przygranicznych. Istnienie tego zjawisko jest jednak w mojej ocenie głównie problemem administracji ukraińskiej, która swoimi regulacjami powinna doprowadzić do wyeliminowania takich przypadków i ewentualnych strat finansowych dla ich państwa. Nie jest rolą administracji polskiej dbanie o przestrzeganie przez obywateli ukraińskich przepisów obowiązujących na Ukrainie. Ministerstwo Infrastruktury zasygnalizuje jednakże właściwemu ministerstwu na Ukrainie występowanie sytuacji przedstawionych w przedmiotowej interpelacji.

Odnosząc się natomiast do zawartej w interpelacji sugestii, iż omawiana sytuacja może skutkować uzyskiwaniem nieopodatkowanych dochodów przez obywateli Polski, zauważam,

iż zasadne może być podjęcie w tej sprawie na wniosek starosty/prezydenta miasta odpowiednich działań przez organy kontroli podatkowej. Kwestie te znajdują się w obszarze regulacji podatkowo-skarbowych, dla których właściwe jest Ministerstwo Finansów.

Ponadto w sprawie zwiększonej liczby rejestracji pojazdów w niektórych organach rejestrujących wyjaśniam, iż organizacja pracy urzędu obsługującego zadania związane z rejestracją pojazdów należy do właściwego starosty, który powinien uwzględnić specyfikę lokalną powiatu związaną np. z jego przygranicznym położeniem. Przy tym trzeba zauważyć, że opłaty administracyjne z tytułu wydawania w procesie rejestracji dokumentów i oznaczeń pojazdów stanowią dochód powiatu.

W przedmiotowej interpelacji poseł Andrzej Matusiewicz zadał również pytania (nr 3 i 4) dotyczące przepisów związanych z usuwaniem z drogi pozostawionych pojazdów, które znajdują się we właściwości Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. W związku z tym wystąpiłem do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o przekazanie stanowiska w tym zakresie. Wyjaśnienia w tym zakresie Pana Jarosława Zielińskiego, Sekretarza Stanu w MSWiA, otrzymane przy piśmie nr BMP-0713-2-23/2018/MJ z dnia 6 marca 2018 r. przedstawiam poniżej:

„W art. 50a ustawy - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1260, z późn. zm.), zwanej dalej „Prd”, w sposób jednoznaczny określono, z którego miejsca można usunąć pojazd pozostawiony bez tablic rejestracyjnych lub pojazd, którego stan wskazuje na to, że nie jest używany oraz okres, po upływie którego nieodebrany pojazd usunięty w tych przypadkach, przechodzi na własność gminy. Jednocześnie należy mieć na uwadze art. 1 ust. 1 pkt 1 Prd, zgodnie z którym przepisy tej ustawy mają zastosowanie do zasad ruchu na drogach publicznych, w strefach zamieszkania oraz w strefach ruchu. Wydaje się wątpliwe, by w Prd było możliwe uregulowanie przypadków usuwania pojazdów pozostawionych (porzuconych) we wszelkich miejscach poza drogą lub ewentualnie poza pasem drogowym, w sytuacji, gdy celem jest wyłącznie ochrona środowiska. W tym względzie należałoby rozważyć zmianę ustawy - Prawo ochrony środowisk (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, z późn. zm.) bądź ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1289, z późn. zm.). Organem właściwym do ewentualnego podjęcia prac w przedmiotowym zakresie jest Minister Środowiska.

W odniesieniu do zmiany brzmienia ust. 10 w art. 130a Prd wydaje się, że sugerowana zmiana, w zakresie powiadamiania w przypadku współwłasności jest zasadna. Należy jednak rozważyć kwestię dotyczącą tak znacznego - jak zaproponowano w wystąpieniu Pana Posła - skrócenia okresu, po którym nieodebranie pojazdu skutkuje wszczęciem procedury orzeczenia jego przepadku na rzecz powiatu. Jest to bowiem istotna ingerencja w konstytucyjnie chronione prawo własności i budzi wątpliwości, czy generowanie dodatkowych kosztów związanych z przechowywaniem pojazdu oraz skuteczność w ściągnięciu egzekucji jest wystarczającym argumentem, aby owe prawo własności ograniczać. Warto nadmienić, że przed zmianami wprowadzonymi w tym zakresie w 2010 roku, termin, po którym pojazd przechodził z mocy ustawy na Skarb Państwa, wynosił 6 miesięcy.

Ponadto uprzejmie informuję, że zmiany w przepisach dotyczących usuwania pojazdów pozostają przedmiotem prac analitycznych Zespołu ekspertów do spraw opracowania koncepcji zmian w przepisach bezpieczeństwa ruchu drogowego, utworzonego przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w celu:

1. *przeprowadzenia analizy faktycznej i prawnej problemów z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego;*
2. *identyfikacji potrzeb zmian w przepisach prawa z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego;*
3. *przygotowania koncepcji oraz rekomendacji zmian przepisów prawa z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego.*

Po przedstawieniu wyników prac Zespołu zostanie podjęta ostateczna decyzja w zakresie ewentualnego podjęcia prac legislacyjnych.”

Z wyrazami szacunku

Marek Chodkiewicz

Podsekretarz Stanu